

PROGRAM PROFILAKTYCZNY GIMNAZJUM IM. KS. JÓZEFA RADWAŃSKIEGO W RAJGRODZIE

WSTĘP

Szkolny program profilaktyki zdrowotnej skierowany jest do uczniów, rodziców i nauczycieli. Może być realizowany na zajęciach lekcyjnych (godzinach przedmiotowych i wychowawczych) i pozalekcyjnych. To wspólny program nauczycieli, uczniów i rodziców, który jest przynajmniej raz w roku analizowany i w razie potrzeby aktualizowany w odniesieniu do ciągle zmieniającej się rzeczywistości życia społecznego w szkole.

ANALIZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Nasza szkoła Gimnazjum w Rajgrodzie jest jedynym gimnazjum w gminie Rajgród. Gromadzi więc prawie wszystkich uczniów- absolwentów szkół podstawowych z obwodu naszej szkoły. Środowisko życia naszych uczniów jest „średnią” procesów społeczno-ekonomicznych, politycznych, religijnych i kulturowych naszego regionu. Gmina Rajgród należy do ubogich gmin Polski północno- wschodniej. Boryka się z problemami typowymi dla tego regionu: wysokie bezrobocie (ponad 24%), ubożenie społeczności wiejskiej, problemy niskich dochodów osób mających zatrudnienie czy liczne wyjazdy za granicę w celach zarobkowych jednego lub dwojga rodziców. W tej trudnej sytuacji ekonomicznej problemy społeczne dorosłych dotyczą również dzieci. Nasi uczniowie często nie radzą sobie z dokonaniem właściwego wyboru między brakiem perspektyw życiowych a dużą motywacją do nauki aby ich życie było lepsze niż los ich rodziców.

W ogólnej liczbie 197 uczniów ponad 60% stanowią uczniowie spoza Rajgrodu, dojeżdżający do szkoły autobusami szkolnymi. Ci uczniowie z powodu długiego okresu oczekiwania na dowóz i odjazd ze szkoły, wymagają szczególnej opieki ze strony szkoły. Dlatego też większość z nich korzysta ze świetlicy szkolnej i dożywiania. Nasi uczniowie nie sprawiają większych problemów wychowawczych. Aby im jednak zapobiegać współpracujemy ściśle z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwem Miłośników Rajgrodu, Nadleśnictwem- Rajgród, Domem Kultury i samorządem lokalnym. Aby szkoła nie kojarzyła się uczniom wyłącznie z pracą i nauką organizujemy szeroki wybór imprez szkolnych. Zdajemy sobie jednak sprawę z tego, że niektórzy uczniowie ulegają negatywnym wpływom, popadają w nałogi i uzależnienia, dlatego powstał poniższy Program Profilaktyczny.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

1. Wykorzystane narzędzia badawcze mające na celu diagnozę niepożądanych zachowań uczniów:
 - a. ankieta dyrektora dla uczniów klas pierwszych
 - b. ankiety wychowawców dla poszczególnych klas
 - c. obserwacja zachowania uczniów
 - d. rozmowy z rodzicami i uczniami
 - e. analiza frekwencji
 - f. wywiady z wychowawcami klas, nauczycielami i personelem szkolnym
2. Analiza otrzymanych wyników i ustalenie głównych obszarów zagrożenia.
3. Opracowanie programów profilaktyki i wyznaczenie osób odpowiedzialnych za ich realizację.

NADRZĘDNY CEL :

Promowanie zdrowego stylu życia.

OBSZARY DZIAŁANIA:

- 1. Promocja zdrowia.**
- 2. Przystosowanie do życia społecznego młodzieży.**
- 3. Profilaktyka uzależnień.**
- 4. Przeciwdziałanie przestępczości nieletnich.**
- 5. Ochrona przed negatywnym wpływem mediów.**

1. Promocja zdrowia

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1. Dostarczanie uczniom i rodzicom wiedzy na temat różnych aspektów zdrowia	1. Utworzenie biblioteczki wiedzy o zdrowiu w czytelni szkolnej (literatura, czasopisma, broszury) 2. Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych tematyce zdrowia w różnych aspektach 3. Zapoznanie uczniów z zasadami ruchu drogowego i bezpieczeństwa na drodze	Bibliotekarz szkolny Wychowawcy Nauczyciel techniki, wychowawcy,
2. Motywowanie uczniów do dbałości o higienę osobistą	1. Przeprowadzenie pogadarek i rozmów poświęconych higienie osobistej ucznia 2. Przeprowadzenie cyklu spotkań z lekarzem i pielęgniarką poświęconych higienie osobistej 3. Propagowanie czytelnictwa czasopism promujących zdrowie	Pielęgniarka, pedagog opiekun świetlicy Wychowawcy Dyrektor, wychowawcy Bibliotekarz szkolny
3. Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym	1. Uświadomienie uczniom konieczności poddawania się szczepieniom ochronnym. 2. Poznanie chorób „brudnych rąk” i przenoszonych drogą płciową 3. Objęcie uczniów akcją szczepień ochronnych	Nauczyciel biologii Nauczyciel biologii, wychowawcy Pielęgniarka
4. Promowanie wśród uczniów racjonalnego odżywiania	1. Zapewnienie uczniom możliwości korzystania z posiłków na stołówce 2. Pozyskanie środków na dofinansowanie obiadów dla dzieci z rodzin najuboższych 3. Wydłużenie przerwy po pięciu lekcjach w celu umożliwienia właściwej konsumpcji 4. Zapoznanie uczniów z zasadami racjonalnego odżywiania i układanie jadłospisów	Dyrektor szkoły Dyrektor szkoły Dyrektor szkoły Nauczyciel biologii

<p>5. Szerzenie wiedzy na temat wpływu środowiska na zdrowie i życie człowieka</p> <p>6. Dbalność o właściwy rozwój fizyczny, kondycję i poprawę postawy ucznia</p>	<p>5. Utworzenie gazetki szkolnej na temat racjonalnego odżywiania</p> <p>1. Poznanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń środowiska na życie i zdrowie człowieka</p> <p>1. Poznanie wad postawy, przyczyn ich powstawania oraz roli ruchu dla zdrowia człowieka</p> <p>2. Zapewnienie uczniom aktywnego udziału w różnego typu zawodach na różnych szczeblach</p> <p>3. Organizowanie szkolnych imprez sportowych (Dzień Sportu, Dzień Dziecka)</p> <p>4. Organizowanie wycieczek pieszych, rowerowych, lekcji w terenie</p> <p>5. Zorganizowanie miejsc wypoczynku na placu szkolnym</p>	<p>Opiekun świetlicy</p> <p>Nauczyciel biologii</p> <p>Nauczyciele biologii i wych. fizycznego</p> <p>Nauczyciele wych. fizycznego</p> <p>Nauczyciele wych. fizycznego</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Dyrektor,</p>
<p>7. Dbalność o bezpieczeństwo uczniów.</p>	<p>1. Pogadanki na temat bezpiecznego zachowania się w szkole, dojeździe do szkoły, wycieczkach.</p> <p>2. Właściwe pełnienie dyżurów przez nauczycieli w czasie przerw.</p> <p>3. Nadzór uczniów w czasie dojazdów do szkoły i domu.</p> <p>4. Otoczenie opieką młodzieży oczekującej na dojazd.</p>	<p>Nauczyciele Wychowawcy.</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Opiekunki w autobusach</p> <p>Opiekun świetlicy</p>

2. Przystosowanie do życia społecznego młodzieży.

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
<p>1. Kształtowanie „zdrowej osobowości” pod względem emocjonalnym</p>	<p>1. Prowadzenie godzin wychowawczych dotyczących agresji, asertywności i tolerancji</p> <p>2. Zapoznanie uczniów z zasadami właściwego zachowania w miejscach publicznych oraz w szkole</p> <p>3. Organizowanie imprez szkolnych z udziałem uczniów, nauczycieli i rodziców</p> <p>4. Współdziałanie młodzieży w tworzeniu i nowelizacji prawa szkolnego</p> <p>5. Przeprowadzenie godzin wychowawczych poświęconych właściwej komunikacji międzyludzkiej</p> <p>6. Częste rozmowy z uczniami, którzy używają wulgaryzmów i nie przestrzegają podstawowych zasad współżycia społecznego.</p> <p>7. Omawianie sposobów radzenia</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, przedstawiciele policji</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Dyrektor, opiekun świetlicy, SU</p> <p>Dyrektor, Wychowawcy, Opiekun SU</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, pedagog, dyrektor, opiekun SU</p> <p>Wychowawcy</p>

	sobie z wszelkimi niepokojami i negatywnymi emocjami 8.Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych autoprezentacji m.in. własnych zainteresowań, wskazywanie swoich mocnych stron	Wychowawcy Wychowawcy, pedagog
2.Rozwijanie u uczniów asertywności	1.Uświadomienie uczniom konieczności kształtowania w sobie postawy asertywnej 2.Prezentowanie i ćwiczenie postawy i komunikatów asertywnych	Wychowawcy Wychowawcy, nauczyciele j. polskiego
2.Budzenie pragnienia naśladowania pozytywnych autorytetów	1.Dyskusje na jęz. polskim i godz. wychowawczych dotyczące współczesnych autorytetów	Wychowawcy, pedagog
3.Wywołanie refleksji na temat własnej przyszłości	1.Dyskusje na godz. wychowawczych dotyczące przyszłości i właściwego wyboru szkoły średniej 2.Rozmowy i dyskusje na godz. wychowawczych i wos dotyczące wyboru przyszłego partnera, życia rodzinnego, wychowania dzieci	Wychowawcy, nauczyciele wos

3. Profilaktyka uzależnień.

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.Zapoznanie uczniów z rodzajami uzależnień występujących we współczesnym świecie	1.Prezentowanie filmów na temat wszelkich uzależnień 2.Przeglądanie i omawianie artykułów prasowych , ulotek profilaktycznych 3.Utworzenie biblioteczki dotyczącej rodzajów uzależnień	Wychowawcy Wychowawcy Bibliotekarz szkolny
2.Zapoznanie uczniów ze skutkami wszelkich uzależnień i omówienie sposobów ich zapobiegania	1.Dyskusja, pogadanka w gronie klasy na ten temat na godz. wychowawczych i lekcjach biologii 2.Przygotowanie plakatów dotyczących zapobieganiu uzależnień 3.Udział szkoły w realizacji programu Gminnej Komisji d/s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wychowawcy, nauczyciel biologii Nauczyciele sztuki Dyrektor, wychowawcy Wychowawcy
3.Wyrabianie właściwych nawyków dotyczących spędzania wolnego czasu	1.Częste dyskusje na temat form spędzania wolnego czasu 2.Organizowanie wyjazdów do kina, na spektakle teatralne, do muzeum, miejsc pamięci oraz dyskotek i zabaw szkolnych 3.Propagowanie wśród uczniów czytelnictwa (konkurs czytelniczy)	Wychowawcy Nauczyciele polonisci, bibliotekarz szkolny

<p>4. Zapoznanie rodziców z podstawowymi wiadomościami dotyczącymi uzależnień grożących ich dzieciom.</p>	<p>4. Częste organizowanie rozgrywek sportowych na terenie szkoły 5. Organizowanie rajdów i wycieczek krajoznawczych 1. Przygotowanie pogadanki z rodzicami dotyczącej uzależnień czyhających na ich dzieci 2. Rozdanie materiałów dotyczących uzależnień 3. Uświadomienie konieczności wczesnego zapobiegania trudnym sytuacjom na płaszczyźnie dziecko-rodzic</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego Wychowawcy, nauczyciel geografii Wychowawcy, pedagog Wychowawcy Wychowawcy, pedagog Dyrektor szkoły</p>
<p>5. Zapoznanie rodziców i nauczycieli z pierwszymi sygnałami wpływu narkotyków na młodego człowieka</p>	<p>1. Organizowanie prelekcji i inscenizacji na temat zapobiegania uzależnieniom. 2. Omówienie aspektów prawnych związanych z uzależnieniami 3. Zwrócenie uwagi na pierwsze sygnały ostrzegawcze u uczniów 4. Podanie rodzicom telefonów i adresów poradni, w których mogliby szukać fachowej pomocy</p>	<p>Wychowawcy, przedstawiciele policji Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy, Dyrektor szkoły</p>
<p>6. Otoczenie opieką uczniów, u których występują ryzykowne zachowania</p>	<p>1. Indywidualne rozmowy pedagoga wychowawców i nauczycieli 2. Częste spotkania z rodzicami uczniów mających problemy 3. Umożliwienie uczniom odbycia spotkania z pedagogami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej</p>	<p>Dyrektor szkoły Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy, Dyrektor szkoły Dyrektor szkoły Wychowawcy Wychowawcy, Dyrektor szkoły</p>

4. Przeciwdziałanie przestępczości nieletnich.

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
<p>1. Poznanie środowisk rodzinnych uczniów. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym i niewydolnym wychowawczo</p>	<p>1. Opracowanie, przeprowadzenie i analizowanie ankiet dotyczących środowisk rodzinnych dzieci rozpoczynających naukę w gimnazjum w celu wychwycenia najważniejszych problemów oraz zjawisk patologii w środowisku lokalnym ucznia 2. Wizyty wychowawców w rodzinach, zwłaszcza tych gdzie są zdiagnozowane problemy wychowawcze. 3. Współpraca szkoły z ośrodkiem pomocy społecznej i sądzią d/s przestępczości nieletnich 4. Przeprowadzenie prelekcji na tematy związane z przestępczością nieletnich np. „Przemoc i agresja oraz ich skutki w życiu młodego człowieka” lub „Konsekwencje prawne wiążące</p>	<p>Wychowawcy Wychowawcy, Dyrektor szkoły Wychowawcy, Dyrektor szkoły Dyrektor szkoły, Przedstawiciele policji, sądu</p>

<p>2.Ograniczenie zjawiska wagarowania uczniów</p>	<p>się z przestępczością wśród nieletnich” Częste rozmowy z rodzicami dzieci mającymi kłopoty wychowawcze i umożliwienie im kontaktu z pedagogiem 1.Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, zwłaszcza w części dotyczącej praw i obowiązków uczniów i załącznikiem dotyczącym niedozwolonych zachowań obowiązujących uczniów. 2.Zorganizowanie właściwego nadzoru dowozu uczniów 3. Nagradzanie uczniów za wzorowa frekwencję. 4.Stworzenie grup pomocy koleżeńskiej w nauce uczniom mającym trudności</p>	<p>Wychowawcy Wychowawcy, pedagog Dyrektor, opiekun świetlicy Dyrektor, Wychowawcy Wychowawcy</p>
--	---	--

5. Ochrona przed negatywnym wpływem mediów.

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
<p>1.Wyrabianie u uczniów odpowiedniego doświadczenia audiowizualnego</p> <p>2.Kształtowanie u uczniów umiejętności segregowania i krytycznego odbioru informacji oraz wytworów kultury masowej</p> <p>3.Przeciwdziałanie ujemnym wpływom masowego przekazu audiowizualnego (telegapiostwo), narzucanie poglądów i gustów estetycznych, deprawacja moralna)</p>	<p>1. Popularyzacja filmów, programów telewizyjnych, przedstawień teatralnych prezentujących pozytywne wartości 1.Organizowanie spotkań z ludźmi teatru, kina, twórcami kultury, dziennikarzami 2.Stosowanie na zajęciach lekcyjnych aktywizujących metod i form realizacji celów kształcenia rozwijających u uczniów twórcze postawy 3.Prezentowanie wybranych przez uczniów książek, filmów, programów telewizyjnych, artykułów prasowych eksponujących pozytywne wartości, działania, osobowości itp. 1.Pogadanka na temat fizycznych i psychicznych konsekwencji uzależnień od telewizora i komputera 2.Inscenizacje, dramy z zastosowaniem przykładów manipulacji występujących w reklamach, dyskusjach politycznych itp. w celu ujawnienia mechanizmów oddziaływania mediów na młodych ludzi</p>	<p>Nauczyciele poloniści, pedagog Dyrektor, nauczyciele wychowawcy Nauczyciele Nauczyciele poloniści, Wychowawcy Nauczyciele, pedagog, wychowawcy Wychowawcy</p>

SPODZIEWANE EFEKTY PODJĘTYCH ZADAŃ

1. Szkoła w opinii uczniów i rodziców uważana jest za bezpieczną.
2. Biblioteka wyposażona jest w publikacje dotyczące profilaktyki i najnowsze wiadomości z zakresu nauczania i wychowania- materiały dostępne również dla rodziców.
3. Uczniowie i ich rodzice mają możliwość korzystania ze wsparcia profesjonalnych instytucji.
4. Poszerzenie wiedzy i umiejętności nauczycieli owocuje lepszymi relacjami uczeń-nauczyciel- rodzic, co pozwala na szybszą i skuteczniejszą interwencję oraz łatwiejsze wychwycenie problemów.
5. Uczniowie osiągają dobre wyniki w nauce a ich frekwencja jest zadowalająca.
6. Samorząd uczniowski jest aktywny i podejmuje ciekawe działania.
7. Wagary zdarzają się sporadycznie.
8. Uczniowie osiągają sukcesy w sporcie i różnych konkursach.
9. Akty przemocy występują sporadycznie.
10. Zmniejsza się liczba palących i próbujących alkohol uczniów.
11. Uczniowie są wyposażeni w wiedzę z zakresu profilaktyki.
12. Uczniowie są bardziej odporni na sytuacje stresowe, umieją sobie radzić w sytuacjach problemowych.
13. Wszyscy uczniowie okazują szacunek sobie nawzajem, nauczycielom i pracownikom szkoły. Znają zasady współżycia w grupie.
14. Wszyscy uczniowie w trudnej sytuacji mogą liczyć na pomoc i wsparcie, a rodzice przełamali wstyd i w razie potrzeby zgłaszają swoje trudności .

EWALUACJA PROGRAMU

1. Obserwacja zachowań uczniów.
2. Ankiety dla uczniów i rodziców.
3. Udział w konkursach, apelach i akcjach promujących zdrowie.
4. Wywiad środowiskowy.

Proponowane obszary do realizacji na godz. wychowawczych:

Klasy pierwsze – Promocja zdrowia.

Klasy drugie – Profilaktyka uzależnień, Przystosowanie do życia młodzieży.

Klasy trzecie – Przystosowanie do życia młodzieży, Ochrona przed negatywnym wpływem mediów.

Obszar priorytetowy do realizacji w roku szkolnym 2010/2011 – Przeciwdziałanie przestępczości nieletnich.